

सर्वसमयंकृत्वात्वदुक्तं यत्तत्तथैवास्त्विति प्रतिज्ञाय ॥ १७ ॥ १८ ॥ इति सभापर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे त्रिसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥ अनुज्ञातानिति ॥ १ ॥
धृतराष्ट्रेण यथा प्रतिज्ञं सुहृद्भूते कृतेऽपि पुरुषकाराद्वलवत्तरदैवं कौरवान् सर्वभूपक्षयहेतौ अनुभूते प्रावर्त्तयदित्याह अनुज्ञातानिति ॥ २ ॥ भरतश्रेष्ठः भरतस्य दुर्योधनस्य दृष्ट्या श्रेष्ठः प्रशस्यतमो दुःशासनः ॥ ३ ॥

वैशंपायन उवाच इत्युक्तो भरतश्रेष्ठधर्मराजो युधिष्ठिरः ॥ कृत्वा र्यसमयं सर्वं प्रतस्थे भ्रातृभिः सह ॥ १७ ॥ ते रथान् मेघसंकाशानां स्थाय सह कृष्णया ॥ प्रययुर्हृष्टमनस इन्द्रप्रस्थं पुरोत्तमं ॥ १८ ॥ इति श्रीमहाभारते सभापर्वणि धूतपर्वणि धृतराष्ट्रवरप्रदानपूर्वकमिन्द्रप्रस्थं प्रतियुधिष्ठिरगमने त्रिसप्ततितमोऽध्यायः ॥
॥ ७३ ॥ समाप्तं च धूतपर्व ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥ अथानुधूतपर्व जनमेजय उवाच अनुज्ञातांस्तान् विदित्वा सरत्नधनसंचयान् ॥ पांडवान् धार्तराष्ट्राणां कथमासीन् मनस्तदा ॥ १ ॥ वैशंपायन उवाच अनुज्ञातांस्तान् विदित्वा धृतराष्ट्रेण धीमता ॥ राजन् दुःशासनः क्षिप्रं जगाम भ्रातरं प्रति ॥ २ ॥ दुर्योधनं समासाद्य सामात्यं भरतर्षभ ॥ दुःखात्तो भरतश्रेष्ठ इदं वचनमब्रवीत् ॥ ३ ॥ दुःशासन उवाच दुःखेनैतत्समानीतं स्थविरो नाशयत्यसौ ॥ शत्रुसाहमयद्रव्यं तद्दुध्यध्वं महारथाः ॥ ४ ॥ अथ दुर्योधनः कर्णः शकुनिश्चापिसौबलः ॥ मिथः संगम्य सहिताः पांडवान् प्रतिमानिनः ॥ ५ ॥ वैचित्रवीर्यराजानं धृतराष्ट्रं मनीषिणं ॥ अभिगम्य त्वरायुक्ताः श्लक्ष्णं वचनमब्रुवन् ॥ ६ ॥ दुर्योधन उवाच न त्वयेदं श्रुतं राजन् यज्जगाद बृहस्पतिः ॥ शक्रस्य नीतिं प्रवदन् विद्वान् देवपुरोहितः ॥ ७ ॥ सर्वोपायैर्निहतं व्याः शत्रवः शत्रुसूदन ॥ पुरायुद्धाद्बलाद्वापि प्रकुर्वतितवाहितं ॥ ८ ॥ ते वयं पांडवधनैः सर्वान्संपूज्य पार्थिवान् ॥ यदि तान् योधयिष्यामः किं वै नः परिहास्यति ॥ ९ ॥ अहीना शीविषान् क्रुद्धान्नाशाय समुपस्थितान् ॥ कृत्वा कंठे च पृष्ठे च कः समुत्सृष्टुमर्हति ॥ १० ॥ आत्तशस्त्रारथगताः कुपितास्तात पांडवाः ॥ निःशेषं वः करिष्यंति क्रुद्धा व्याशीविषा इव ॥ ११ ॥ सन्नद्धो ह्यर्जुनो याति विधृत्य परमेषु धी ॥ गांडीवं मुहुरादत्ते निःश्वसंश्च निरीक्षते ॥ १२ ॥ गदांगुर्वीसमुद्यम्य त्वरितश्च वक्रकोदरः ॥ स्वरथं योजयित्वा शुनिर्यात इति नः श्रुतं ॥ १३ ॥

स्थविरो वद्ध इति साधिक्षेपमुक्तं शत्रुसातशत्रुवशंगमयत् अगमयत्वापितवान् ॥ ४ ॥ पांडवान् प्रतिप्रतिकर्तुं ॥ ५ ॥ ६ ॥ त्वया इदं किं न श्रुतमिति काकानजो योजना अपितु श्रुतमेव ॥ ७ ॥ पुरायुद्धात् युद्धमकृत्वेत्यर्थः बलाद्युद्धेन वा ये अहितं कुर्वन्ति ते निहतं व्या इति योजना ॥ ८ ॥ तान् पांडवान् परिहास्यति नक्षयति ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ परमेषु धीश्रेष्ठौ निषंगौ ॥ १२ ॥ १३ ॥